СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 35. Джерзі Ситі, Н. Дж., пятниця, 12-го лютого, 1937. VOL. XLV. N. 35. Jersey City, N. J., Friday, February 12, 1937. THREE CENTS

АВТОМОБІЛЬНИЙ СТРАЙК НА ЗАКІНЧЕННЮ

ДІТРОЙТ. — Мерфі, ґубернатор стейту Мішіґен, подав у четвер рано до відома, що конференція представників Генеральної Моторової Корпорації та представників юнії, що керує автомобільним страйком, прийшла до згоди та що страйк, котрий ще від грудня параліжував автомобільну продукцію, буде закінчений.

Обі спірні сторони погодилися на підписання угоди в 11-тій годині рано. Страйкарі, що засіли в автомобільних фабриках, мають вийти й робота має негайно починатися наново. Супроти цього судового приказу проти „сидячих страйкарів" не мається виконувати.

Повних подробиць угоди ще не подано до відома.

БОРОТЬБА ЗА СУДОВУ РЕФОРМУ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт уже виграв першу частину боротьби за свій плян реформи найвищого суду Злучених Держав, коли палата послів ухвалила закон, що дозволяє членам найвищого суду резиґнувати зо свого уряду в 70-тім році життя з повною пенсією.

Потім президент дав до зрозуміння членам більшости, що він не буде вдоволений ухваленням лиш цеї частини свого проєкту, але домагається ухвалення свого пляну в цілости.

Над цим пляном зривалася в обох палатах конґресу завзята дискусія.

СТЕЙТОВІ ЛЕҐІСЛЯТУРИ ПРО РУЗВЕЛТІВ ПЛЯН.

ВАШИНГТОН. — Рузвелтів плян реформи найвищого суду викликує далі спротив по ріжних стейтових леґіслятурах.

У середу проти нього заявилася нижча палата леґіслятури стейту Канзас. Зате нижча палата леґіслятури стейту Делавар заявилася за плян. Подібні резолюції в цій справі були внесені в леґіслятурах стейтів Пенсилвенія, Індіяна й Огайо, але прихильникам ворожої до пляну Рузвелта резолюції не вдалося добитись більшости.

Подібна боротьба заповідається в леґіслятурі стейту Ню Йорк.

ЄПИСКОП ВИСТУПАЄ ПРОТИ ПЛЯНУ РУЗВЕЛТА.

НЮ ЙОРК. — Єпископ Вилієм Т. Менинґ, голова протестантської епископальної дієцезії, виступив у попелеву середу в місцевій церкві Тройці з проповідью, зверненою проти Рузвелтового пляну реформи найвищого суду.

Єпископ говорив, що цей плян грозить краєві поважною кризою. Він думає, що всі церкви повинні повстати проти небезпечних наслідків проєкту. Мовляв, ухвалення його загрозилоб релігійним і горожанським вільностям.

На бенкеті Нюйорської Ради Торговлі виступав з гострою промовою проти Рузвелтового пляну Алфред Кук, предсідник судового комітету Адвокатської Палати міста Ню Йорку. Він говорив, що ухвалення цього пляну це „смерть републики".

МОДЕРНІ МЕШКАННЯ ПО $6 ЗА КІМНАТУ?

НЮ ЙОРК. — Нейтен Стравс, член Нюйорського Мещканевого Уряду, виступив на зборах Міського Клюбу з пляном вирішення потреби мешкань у місті.

Бесідник доказував, що при допомозі федерального уряду в місті можна дати людям мешкання по 6 долярів на місяць за кімнату.

ШУКАЮТЬ ЖЕРТВ ПОВІТРЯНОЇ КАТАСТРОФИ.

САН ФРАНСІСКО. — До четверга рано знайдено в заливі цього міста 4 тіла жертв повітряної катастрофи літака підприємства „Юнайтид Ерлайн", що впав у води заливу в вівторок. Шукають далі 7 інших жертв.

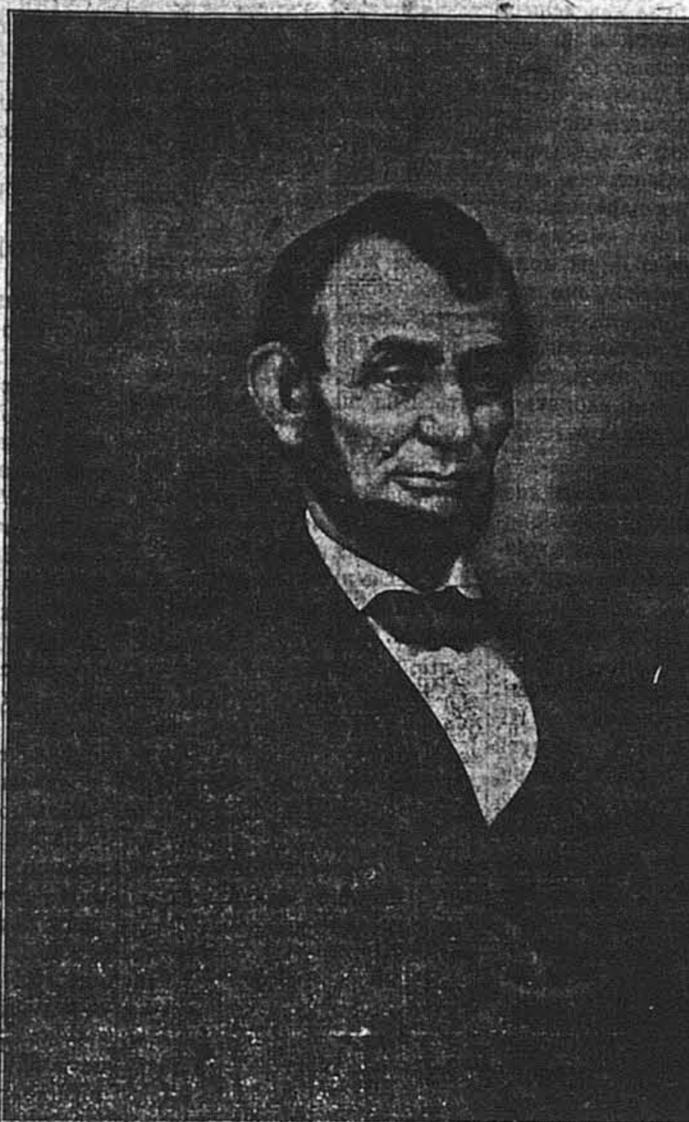
Літак уже знайдено й добуто з води.

ЗА БЕЗПЕЧЕНСТВО ПІДЧАС ЛІТАННЯ.

ВАШИНГТОН.—Недавні повітряні катастрофи заставили уряд взятися за поперти акції за безпеченство підчас літання. На заклик департаменту торговлі відбулася тут конференція, котра подала широко розроблений плян у цій справі. Конференція радить ухвалити відповідний закон про те, чим мають бути засоблені всякі літаки, що займаються воженням пасажирів.

ІЗ СЛІДСТВА ПРОТИ РОБІТНИЧОГО ШПИГУНСТВА.

ВАШИНГТОН.—Недавні повітряні катастрофи натським субкомітетом у справі шпигунства підприємців проти робітників признав представник відомого шпигунського бюра Пинкертонів, що це бюро вело свої операції в стейті Вискансин без потрібного на це дозволу стейтової влади.

АБРАГАМ ЛІНКОЛН

ЛІКАРЯ ЗАСУДИЛИ НА ВЯЗНИЦЮ.

Окружний суд у Пинську на виїздовій сесії в Лунинці розглядав справу д-ра Богородзіцького, що доконав операції зігнання плоду на якійсь Ґуговській та спричинив її смерть. Розправа виказала, що д-р Богородзіцький зробив це задля зиску. Його засудили на 4 роки вязниці, 10 літ позбавлення лікарської практики та громадянських прав. Після проголошення присуду д-ра Богородзіцького арештовано на салі.

БЕЗСОННІЯ.

З Познаня повідомляють, що мешканець цього міста, Зиґмунт Пречковський, спить від двох років по дві години на добу. Він перейшов тяжку операцію жолудка й від того часу терпить на безсонність. Щойно кілька місяців по покиненню лічниці заснув він перший раз, і то на дві години. Пречковський засипляє в 11-тій годині, а будиться вже в першій. Хоч як коротко він спить і працює цілий день фізично, всеж почувається зовсім добре.

ПОВІСИВСЯ, ЩОБ НЕ ПОПАСТИ В ВЯЗНИЦЮ.

В Хожові на Шлеську суд засудив тамошнього молодого польського жида Герша Шпана за „образу польського народу" на пів року вязниці. Шпан дістав судове візвання, щоб зголосився до вязниці відбути кару. Це візвання знервувало молодого чоловіка так дуже, що повісився.

КЛОПІТ ІЗ „ВЄЛЬКІМ РОДАКЄМ".

Визначний польський співак Ян Кепура, людина до безтями самозакохана і страшно балакуча. Його балакучість залюбки використовує преса; зокрема „закепурився" ославлений „І. К. Ц." Ось недавно помістив „І. К. Ц." чергове „інтервю" з Кепурою (цим разом передрук з одного віденського часпису), в якому балакучий тенор м. ін. висловив такі мудрощі: „Тяжко бути славним"... „Не можу зрозуміти, що існують люди, яким доля поскупила дару співання"... „Незалежно від того (від цивільного шлюб з Мартою Еґґерт) стараюся про симпатії жінок в характері тенора"...

Під вражінням цих мудрощів „вєлькеґо родака" (так постійно титулує Кепуру „І. К. Ц.") „Ґлос Народу" пише:

„Вдався співак, одначе не чоловік... „Нац вєлькі родак" є сумно банальний, а в своїй банальності трагічно комічний. „Нац вєлькі родак" нагадує „Самохвала", що жив і вмирав у переконанні, що світ крутиться не довкруги сонця, тільки довкруги нього.

„Нац вєлькі родак" має багато приятелів. Чому ніхто з них не здобудеться на відвагу і не повчить його, що інтервю дається тільки тоді, коли мається сказати щось цікаве і корисне. Чому не перешкодить у самоосмішуванні „вєлькеґо родака" в публичній опінії культурного світу?... „Бож те, що він сказав віденському часописові, а що пильно повторив „І. К. Ц.", стоїть на умовому рівні кухарки!"

КОЛОМИЯ ДІСТАНЕ ВОДОПРОВОДИ.

Вже від довшого часу старається Коломия завести в себе водопроводи. Тепер дістало місто 10 тисяч 500 зл. безворотної позички з Комунального Банку на ту ціль. Переведено досліди підшкірної води. Виявилося, що місто має великі водні жили коло ратуша (коло т. зв. монастирської криниці) та на т. зв. зарінку, між Млинівкою й Прутом. Тепер викінчують плян реґуляції Чорного Потоку й Риделівки.

ЧОТИРИ МІСЯЦІ ЗА ВТЕЧУ З ВЯЗНИЦІ.

В квітні м. р. втік з вязниці в Коломиї Василь Никифорчук, що сидів за крадіж. Працюючи в вязничному хліві, він підважив спорохнілий бальок у стелі хліва й утік на волю до свого села Загайполя. За кілька днів його схопили й відвезли до вязниці в Вронках. Відтам привезли його на карну розправу до Коломиї, де відповідав він за втечу з коломийської вязниці. Окружний суд у Коломиї засудив Никифорчука на 4 місяці безоглядної вязниці.

ХОТІЛА ВМЕРТИ, БО НЕ МОГЛА ПІТИ НА ЗАБАВУ.

15-літня Олена Бучівна, донька нічного вартівника на цвинтарі в Повонзках у Варшаві, з розпуки, що мати забрала їй плащ і не дозволила піти на сильверстрову забаву, поповнила самогубство, напившись оцтової есенції. Десператку перевезли в тяжкому стані до лічниці.

ШІСТЬ МІЛІОНІВ НЕВІЛЬНИКІВ

ПАРИЖ. — Американський кореспондент Маврер, що вернувся недавно з СССР, розказує, що ціла влада в Советах знаходиться в руках ҐПУ. Ця організація має двояку ціль: виловлювати всяких проступників, контреволюціонерів, троцькістів, націоналістів і т. п. і наглядати над виконанням ріжних суспільних робіт та промислу. ҐПУ ці дві функції получила разом і тепер вона арештує ріжних підозрілих, а нераз і непідозрілих людей, та засилає їх на примусові роботи. Таких рабів має нині ҐПУ біля шість міліонів.

СОВЄТИ СВЯТКУЮТЬ РОКОВИНИ ПУШКІНА.

МОСКВА. — Дня 10 лютого цілі Совєти святкували величаво столітні роковини смерти московського поета Пушкіна. У всіх театрах, кінах, операх ставлено його драматичні твори. Вже тиждень наперед радіом виголошувано відчити про нього. Всі часописи принесли святочні числа, заповнені змістом про нього. Пушкін, упевняють большевицькі часописи, хоч був родовитий аристократ, проте не любив аристократів. Нині большевики роблять з Пушкіна символ відваги, запалу, патріотизму. Роблять з нього ідеал чоловіка вищої московської культури, та взірець для нинішньої совєтської молоді. Передвсім совєтські звеличники підкреслюють героїчну смерть Пушкіна: він умер в поєдинку з одним кавалерійським офіцером. Поцілений у шлунок, він упав на землю, але потім ще піднявся на коліна, щоб віддати стріл до свого противника. Такого героїзму, говорять большевики, потрібно нинішній совєтській молоді, що стоїть перед загрозою війни.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ДАЛІ НАСТУПАЮТЬ.

МАЛЯҐА. — Здобувши Маляґу, еспанські революціонери поволі очищують ціле побережжя на Середземному морі від відділів червоних. Ходять слухи, що червоні зробили ґен. Франкові пропозицію примиря, але ґен. Франко зажадав від них повної здачі. Кажуть теж, що при здобуттю Маляґи попав революціонерам у полон сам головнокомандуючий червоними військами, совєтський ґенерал Глебер.

РІБЕНТРОП ПЕРЕД ВАЖНИМИ ПОТЯГНЕННЯМИ В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН. — Німецький амбасадор Рібентроп на днях матиме важну розмову з заступником міністра заграничних справ, лордом Галіфаксом. Передбачають, що він видвигне на цілий зріст усі домагання Німеччини й старатиметься до них приєднати Англію. До цих домагань належать: щоб совєтсько-французький мілітарний союз був змодифікований; Німеччина хоче увійти в мирні співжиття з народами Европи і підпише потрібні договори, але Совєти мусять бути виключені від тих договорів; Німеччина не підпише ні одного договору, який передбачає союз, або оборону Совєтів; Німеччина буде далі настоювати, щоб перевести у себе економічну чотирорічну і стати самовистарчальною. Кажуть, що англійський уряд виделеґував заступника міністра тому, що заступник може все уважно слухати, але не мусить на це все відразу давати відповідь.

ОБЛЕКШЕННЯ ВАГИ НІМЕЦЬКОГО ШОЛОМА.

БЕРЛІН. — Німецькі військові фабрики почали виробляти новий тип німецького сталевого шолома. Цей новий тип має ту саму форму, що його попередник, славний з часів війни „штальгельм", тільки він є пів фунта лекший. Попередній важив звиш два фунти.

БЕНЕШ КАЖЕ, ЩО НЕ БУДЕ ВІЙНИ.

ПРАГА. — Чеський президент Бенеш виголосив промову, в якій сказав, що війна в Европі може бути відвернена і вона буде відвернена. Свою віру він опирає на тому, що провідники держав бояться війни і не хочуть війни. Бо ця війна викликалаб цілковиту руїну в Европі, а причину до цього кожний державний муж боїться сам дати. Далі оптимізм Бенеша сходить уже на більш конкретні річи і він запевняє, що „як довго Франція і Велика Британія є за мир, так довго війни таки не буде".

ПОЛІТИЧНІ НЕПРИЄМНОСТИ В БУКАРЕШТІ.

БУКАРЕШТ. — Чеський посол у Букарешті, Шеба, опублікував недавно свою книжку, в якій, між іншим, осуджує політику Румунії і Польщі. У відношенню до Польщі він радить відібрати Польщі Схід... [line as printed:] Східню до Польщі він радить відібрати Польщі Східну... Хоче сказати, що Чехословаччина прийшлаб до безпосереднього контакту зі своїм союзником, Совєтами. Ця книжка обурила Румунію і вона почала кампанію проти посла Шеби. Остаточно Шеба виїхав до Праги і думають, що він на своє становище вже не вернеться. Інтересне те, що вступне слово до цеї книжки написав сам чеський міністер закордонних справ, Крофта.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Абрагам Лінколн

Абрагам Лінколн, котрого річницю уродин святкують по всій майже Америці 12-го лютого, є неначе втіленням і символом вартостей, які вважалися великими в епосі Лінколна й вважаються такими ще й до нині.

Лінколн вийшов з найбіднішої суспільної верстви, бо з незаможніх піонірів, що жили на окраїнах постійної осілости тодішньої Америки. З тої біди, матеріяльної й культурної, він добувся на вершок своєї професії, а потім на вершок політичного життя того часу. Досягнув він цього своєю власною працею, своїм завзяттям, впертістю й непохитною волею. Через те він став символом старої Америки, Америки самодовіря, власного почину, індивідуального діла. Хоч на ділянках, на котрих працював Лінколн, не багато вже лишалося нагоди для подібних подвигів, Америка всетаки святкує Лінколна як символ нагод для всякої людини добитися на вершки своєю працею.

Святкують память Лінколна як великого визвольника. Так його і називають за те, що він визволив з неволі муринів, котрих тоді в Америці заставляли силою сповняти волю білих панів. Хоча це визволення випало мимоволі як наслідок боротьби федерального уряду Злучених Держав проти конфедерації південних стейтів за відірвання, всетаки імя Лінколна лишилося далі символом всякого змагання за визволення з суспільного поневолення.

Головним питанням, про яке йшло, на думку Лінколна, в тій американській горожанській війні, до котрої вхопилися південні стейти, як тільки край вибрав президентом Лінколна, було задержання єдности й цілости Злучених Держав. Як самий Лінколн сказав провідникам противної сторони, він міг їм дарувати все, якщо вони тільки згодяться на одно: на єдність. І так імя Лінколна й лишилося символом єдности всіх американських стейтів в одній цілости, у Злучених Державах.

Накінець, як знову говорив самий Лінколн, Злучені Держави були зорґанізовані в імя засади демократії, котру він описував як правління народу народом для народу. Що на таких засадах можна вести уряд в мирнім часі, доказали Злучені Держави через три покоління свого існування від Вашинґтона до Лінколна, а за Лінколна прийшлося Злученим Державам доказати, що край так зорґанізований може не тільки так порядкуватися в мирних часах, але й оборонятися в воєнних часах перед посяганням проти нього.

У цьому якраз і велич Лінколна, що він є символом з кількох боків. У цьому є й ґарантія, що його память не загине, поки серед людей буде жити хочби одна з його ідей.

АНТИКОМІНТЕРН, ЧИ АНТИМОСКВА

Свого часу ми видрукували статтю італійського публіциста д-ра Е. Інсабата, що звилася в „Корере Діпльоматико е Консоляре" під заголовком „Кілька запитів п. Розенберґові".

Зприводу цієї статті наш кореспондент звернувся до д-ра Інсабата з листом, який адресат передав редакції часопису, а та видрукувала його повністю в ч. з 31. грудня м. р., передавши його з такою редакційною заввагою:

„Стаття нашого співробітника депут. Енрика Інсабата „Кілька запитів п. Альфредові Розенберґові" була наведена в українських часописах з почуттям задоволення, бо вона висуває дуже важливу проблему, що може вплинути не тільки на становище й орієнтації націоналістів українських, кавказьких та інших національностей, пригнічених Москвою, але й — особливо — на політику всіх тих держав, що посередньо чи безпосередньо знаходяться під загрозою панславізму і тому цікавляться долею народів, що входять у склад теперішньої Советської Федерації.

„Лист Евгена Онацького, визначного українського націоналістичного письменника, цілком ясно виявляє цілу вагу питання, що його ставить деп. Інсабато. Цей лист вказує на необхідність **вчасно** пізнати значіння, вагу й дійсні цілі антикомуністичного руху в Німеччині. Необхідно уникнути непорозумінь, і несподіванок, щоби кожний міг спокійно зайняти своє місце бою..."

Потім іде лист п. Е. Онацького, який тут також наведемо:

„Дорогий Інсабато.

Ваша стаття в „Дипльоматичному й Консулярному Курієрі"... знайшла в українській пресі і поміж моїми приятелями, українськими націоналістами, цілковите погодження.

На жаль, в зах. Европі ще й досі не розуміють дійсної ваги московської загрози. Наївні люди готові навіть вітати „еволюцію" (зрештою тільки уявну й фальшиву, як і все, що робиться в советській Росії, є фальшиве), московського уряду в бік „демократії", забуваючи, що „комунізм" і „демократія" — то тільки форми, а зміст залишається все той самий. І цей зміст ясний: це московський імперіялізм, що міняє маски, але залишається істотно той самий, тільки хіба зростаючи в своїх апетитах.

„Ви знаєте дуже добре, що царський імперіялізм зазіхав на Босфор; „комуністичний" імперіялізм сягає вже аж по Ґібральтар. А тимчасом поміж Босфором і Ґібральтаром знаходиться фашистівська Італія. Ми знаємо дуже добре, що поки справа йшла про „ідеольоґії", то відносини між большевицькою Росією і фашистівською Італією не викликали особливих побоювань, але як тільки Московія почула себе досить сильною, щоб вийти з кола територій, вже підбитих Москві, вона зараз же розпочала завзяту боротьбу проти фашизму.

„Нема жадного сумніву, що далеко більше, ніж боротьба проти „фашизму", це боротьба проти двох великих держав — Італії і Німеччини, що знаходяться на шляхах московської захланности.

„Треба побажати від цілого серця, щоб в Еспанії перемогли націоналісти. Але треба також зрозуміти, що Еспанія — тільки **симптом** хвороби, яка вимагає лікування в самому її вогнищі.

„Ви маєте цілковиту рацію. Для Европи може бути цілком байдужа форма уряду, що її захочуть собі мати москвини. Але Европа мусить бути зацікавлена в найбільшій мірі, щоб оцей московський уряд був дійсно і тільки московський, і щоб він не визискував на користь московського імперіялізму всі сили народів, тепер йому підбитих. Европа має найбільший інтерес, щоб усі ці підбиті народи — і перш за все Україна і Кавказ — віднайшли свою свободу і незалежність, і щоб Московія була обмежена її етнографічними кордонами. Тільки в такий сосіб можна усунути вічну московську загрозу, білу, червону чи якого ще там іншого кольору.

„Дякуючи і бажаючи більш щасливого 1937 року, залишаюсь Вам відданий,

„Е. Онацький".

Д-р Остап Грицай.

ПЯТИЙ РІЧНИК ВІСТНИКА

(За січень 1937).

З січневим випуском Вістника, який редаґує **д-р Д. Донцов,** зачався вже пятий річник цього літературного журналу, про який доводиться сказати, що він упродовж свойого дотеперішнього існування зумів стати необхідним чинником не тільки всього нашого літературного, але в рівній мірі і громадського та культурного життя. І якщо його єдиною метою — за словами редакційної відозви — було **„переродити духовість нашої суспільности,** відчинити настіж двері до того Заходу Европи, де плекають культ сильної і, характерної людини, яка є одинокою відпорною силою народів, **що не хочуть гнити, лиш жити повним життям",** то треба признати, що журнал довершив з цього погляду вже досі роботу просто переломового значіння для української нації. Вона почалася з усією свідомістю наміченої мети ще в **р. 1922,** коли то в травні появився під редакцією д-ра Донцова перший випуск обновленого **Літературно-Наукового Вістника,** що його так незабутньо отворив Стефаниковий нарис **„Вона — земля".** Після тогож, як поява цього журналу з липнем 1932 р. — отже після першого десятиліття свойого існування — на якийсь час припинилась, він зі січнем 1933 р. почав під назвою „Вістник" виходити знову, і таким чином сьогодні перед нами властиво чотирнацять повних річників журналу, веденого д-р Донцовом, і перший випуск пятнацятого, тобно пятого, коли брати під увагу лиш річники, що почали виходити під зміненою назвою. Та чи так наш журнал називався, чи інакше, не в назві тут діло, а в тій великій меті, яку він з рідкою в нас послідовністю, значить характерністю, намагався за ввесь час досіль здійснювати, і в тих його досягах, які навіть при поверхнім розгляді нашого журналу кожний критичний читач мусить ствердити:

Як сказано:

Це досяги переломового значіння.

А переломове воно в нас тому, що цей журнал поширив обсяг свойого зацікавлення і свойого впливу не тільки на саму ділянку літератури, науки й мистецтва, але й на суть усього національного життя, звернувши тут увагу передовсім на **духовість народу** як на найважніший предмет своїх обновлюючих, в основі речі реформаторських змагань.

І колиб ми з цього погляду хотіли оцінювати цілість дотеперішнього Вістника, то прийшлосяб нам писати про те хіба велику книгу, зокремаж тоді, як треба булоб розглянути основно річник за річником, чого ще, на жаль, не зробив у нас ніхто, хоч я думаю, що це праця в нас стількиж необхідна, що й цікава. Та заки це станеться, розгляньмо критично випуск Вістника за січень.

Погляньмо уперед на часть чисто літературну.

Вона тут, як зрештою взагалі в журналі Донцова, заступлена трохи менш видатно, ніж частина, присвячена статтям державницького та політичного характеру. Але воно може й добре так. Бо я думаю, що це далеко краще, коли ми бачимо в журналі замісць десьох кепських віршів на тему осінніх смутків, весняних радощів, щасливого і нещасливого кохання та про нашу біду, всього декілька поетичних подоб вищого рівня, а замісць скучно намазаних нарисів у стилю билиці-небилиці, нехай тільки одно оповіданнячко, але таке, що нас бере за серце. І так ось і тут. Читаєте вірш **О. Ольжича „Межа",** і такий він вам якийсь дивний своїми словами, своїм змістом і своєю провідною думкою. Що це за якась межа? Про які два світи тут поет думає? Прірви чого він розмальовує? І кінчить, що

Лише твій шал щитом проти навал.
Одвагаж, коли ти запрагнув.
Віра.

От і бачите, про що чуєте в цього нашого талановитого і вдумчивого поета: про шал, одвагу і віру, як про те, чого нам треба у прірвах життя. І зараз же ви тут вичуваєте тон поезії — боєвої. Такої, що їй краще оспівувати небезпеки боїв з життям, ніж ідилії теплуватих затишків. Але це тільки дрібненький вірш Ольжича (сина нашого славного **Олеся!).** Погляньте за його поемами в інших річниках Вістника. Там знайдете їх багато. А інтересний їх вибір є в його найновішій збірці **„Рінь".** Ану, **купіть** собі її тай прочитайте, як треба! А далі в нашім випуску вірш **Евгена Маланюка „Юрієві Дараганові".** Маланюк з поетів, вихованих на ідеольоґії Донцова — він же відомий головно з того, що поміщував у Вістнику — найбільш талановитий, і про нього можнаб теж написати багато. Тут зазначу тільки те, що вірш, присвячений памяті покійного Дарагана, цінний як з погляду на свою форму, скупу висловом, сувору тоном і сильну образами, так і на свій зміст. Бо Дараган (1894—1926), колись сотник армії УНР, автор ліричної збірки **„Сагайдак",** це один з найнадійніших наших поетів воєнної доби, „поет князівської Руси", як кажеться про нього в статті, присвяченій йому в журналі **„Обрії"** (ч. 31-32 ц. р.) — (а „Обрії", кажучи мимоходом, теж дуже симпатичний наш журнал у Львові, видаваний відомим молодим поетом і діячем, **Богданом Кравцевом).** Маланюк гострими словами таврує те, що могила Дарагана на Ольшанськім кладовищі у Празі, всіми призабута, стала жертвою руїни. Але якщо так, то хіба не винне тут наше громадянство у Празі в тому, що так знівечилась могила рідного поета? Та невже ніхто з українців у Празі не знав про те, що на згаданім кладовищі є могила поета і сотника Дарагана?

От вам ми — українці!

Дуже ми не любимо, як нас наші поети, від Шевченка й Куліша починаючи, лають за нетямучість, та проте часто робимо так, щоб усе наново виходило, що ми нарід без пуття...

Але вертаймось до нашої теми.

В ділянці віршованої поезії тут ще спроби **Сергія Кушніренка,** з якого творами у Вістку ми стрічаємося щойно від недавна. Та всетаки, коли міркувати по тому, що я досі читав з віршів Кушніренка, то мушу сказати, що їх бадьорий, тон і пластичніcть свідчать про талант у нього. А як дальшу річ у нашім випуску маємо оповідання **Ростислава Єндика „Ліцитація",** назване автором „фільмами з села". Тут зазначу передовсім, що в ряді молодих оповідачів, які пишуть у Вістнику, Єндик один з найспосібніших, так, що можна його нариси вважати гідними уваги спробами малюнкв з життя нашої Гуцульщини. Особливож його один нарис на канві переказів про Довбуша в одному з попередніх річників Вістника — видається мені цінним зразцем його свіжого таланту (подібно, як оповідання про Довбуша **„Володар синьої землі" В. Тесара,** поміщене рядом прегарних своїм високим стилем картин у згаданім уже мною журналі „Обрії"). Але якщо сюжети дотеперішніх оповідань Єндика вязались здебільша з таємним світом народнього переказу і принаджували тому тут і там своїм ліричним блеском і жагучим драматизмом акції — як ось в оповіданню про Довбуша — то „Ліцитація" це вщерть реалістичний малюнок нашого села нині, не без ноток гострої сатири там, де автор малює нам назадників, еґоїстів і хрунів між селянами в боротьбі з поступовою частиною села, якою буває здебільша молодь. Отже це своєрідний причинок до питання „батьки й діти" сьогодні, місцями не без гумору, а в цілости видержаний гаразд по лінії ідеї духової обнови села, якій наш нарис і завдячує свою вартість. І я сказав би, що таких малюнків нашого села треба нам нині багато.

І з цим чисто літературна частина змісту нашого випуску кінчиться, а починаються статті на соціяльні, державницькі і політичні теми.

Правда — до літературної частини треба нам ще зачислити статтю **Ганни Чикаленко** про національного героя Еспанії, Сіда, написану приступно і зі знанням речі, тількиж, на мою думку, надто вже інформативно, хоч такі теми, як ось про Сіда, домагаються і від найтверезішого інформатора, щоб був трохи і поетом. А коли вже авторка сама не чулася покликаною дати нам не чисто інформативну, але поетичну подобу великого героя, то чому не було зілюструвати статті фраґментами перекладів з роману про Сіда, ось хочби із загально відомого твору Гердера, або з траґедії **Корнейля?** І до речі: чому в авторки все чомусь Корнель, а не, як повинно бути, Корнейль, бож в ориґіналі це імя Corneille а не Cornelle? —

Даліж побіч статті В. Кубійовича про національні відносини Холмщини й Підляшшя та трохи блідого репортажу Солоневича про російський молодняк, дуже добра відповідь **Р. Волошина** тим панам, що в імя „пошани національних визвольних традицій" намагаються вибілювати тяжкі прогріхи тих наших провідників з часів останньої боротьби України, що задурманені кличами соціялізму, не вміли подбати про збройне забезпечення молодої волі. — З іншого тут стаття В. Вермерена про Наполеона в Еспанії — переклад, — яка не подає до теми нічого нового, і треба сказати, що є про Наполеонову траґедію в Еспанії далеко кращі інформаційні статейки, ніж оця. Гостро критичним видається мені зате звіт Степана Луцика з вистави АНУМ, де звертає увагу читача авторовий погляд про Архипенкового Шевченка. А накінець — як своєрідне і гідне завершення нашого випуску — стаття д-ра Донцова **„1937",** історично-політичне зясування підложжя нинішньої боротьби між большевизмом і націоналізмом, з якого до теми навчитеся більше, ніж з неодної книжки.

Позатим прочитаєте з інтересом добрі завваги на злобу дня у „Пресовім фільмі", критичні замітки у бібліоґрафічнім відділі та сторінку від адміністрації, яка повчить вас про те, як Вістникові ведеться з його передплатниками.

ЯК З ЕСПАНІЇ ВИГАНЯЛИ ЖИДІВ 1492 РОКУ

Еспанський король Фердинанд видав 1492 року розпорядок, яким візвав усіх жидів, що жили в Еспанії (коло 800,000 душ), щоби до чотирьох місяців або перейшли на християнську віру, або щоби покинули Еспанію. Легко собі уявити наслідки такого розпорядку. По всіх містах і містечках жиди відправляли молитви та нараджувалися прилюдно та приватно, як то відвернути би загрожуючу небезпеку. Один старець, рабін Абарбанель, якого жиди дуже шанували, а також втішався пошанівком на королівському дворі, кинувся був зі сльозами в очах до ніг Фердинанда та його жінки Ізабелі, просив милосердя для своїх одновірців, а крім того обіцяв зложити королеві титулом загального викупу 600 тисяч коронних золотих. У записках Абарбанеля, що збереглися, читаємо: „Сердечно просив я короля, аж ум і фізичні сили мене опустили. Тричі впав я до ніг королеві та на святощі заклинав його, щоб не поступав так жорстоко з жидами. Візьми, казав я, все наше золото й усе наше срібло, все добро дому ізраїльського, лише не проганяй нас із жінками та дітьми з цього краю!" Король зпочатку завагався, бо значний ґрошевий викуп виглядав йому принадною сумою при тодішніх потребах держави. І хто знає, чи виданого розпорядку не відкликали булиб назад, колиб не Торквемада, славний у тих часах еспанський інквізитор. Коли він довідався про замисли короля, впав несподівано у кімнату, де був король і королева, підняв перед ними очі та хрест із розпятим Спасителем і святочно-дріжучим голосом промовив: „Вперше продав Юда Сина Божого за трицять срібняків, Ваша Величність хочете Його продати вдруге за кількасот тисяч. Осьтут образ Господній! Продавайте, коли вам так конче треба грошей!" При останніх словах чернець поставив хрест на столі, а сам відійшов. Ця сцена так перелякала короля, що вже про відкликання розпорядку і чути не хотів.

Розійшлись тепер черці по всьому краю, проповідували Євангеліє та навертали іновірців на Христову віру. Коли вже реченець, установленав, в усій Еспанії настаний для розпорядку, мили справжні судні дні для жидів. Лише деякі з них охрестилися, інші готовилися до виходу та випродували за безцін свої доми, свою землю, свої винниці та всякі знаряди й господарське приладдя. Були випадки, що цілі доми продавали за невеличкі кусники щовку й інших матерій, бо золота та срібла не вільно було брати з собою. Давні еспанські літописці кажуть, що багатші жиди багато золотих монет (навіть і по 30 штук) проковтували, щоби тільки при ревізії не зрадитись. (Не було тоді ще промінів Рентґена!).

З початку липня почали жиди покидати Еспанію. Нужда та плач при такій величезній скількости переселенців були страшні. Вже по дорозі одні вимирали, інші захоровували, одначе й хорим не вільно було в Еспанії остатись. Самі християни зворушувались такою нуждою та просили переселенців, щоб охрестилися. Одначе рабіни не допускали до того, а додавали духа кожному і словом і власним приміром. Безчисленні громади, співаючи набожні псальми, спішили до границь краю.

Найбільше тих виселенців прийшло до Африки й Італії, а відтіля до інших земель. Найласкавіше ще приняв їх в Італії сам папа Олександер VI, що увільнив у своїх посілостях новоприбулих жидів від усякої оплати за поселення.

„Служниця виповіла своїй пані службу, та на кілька днів перед першим приходить до пані заплакана:

— Чи може пані не приняли ще нової дівчини?

— Алеж Ганю, таж ти сама виповіла, а я здогадувалася, що ти хочеш покинути мене, щоби вийти за цього коминаря, який тут усе приходить.

— Так, прошу пані, я хотіла це зробити, та як я побачила його вперше вмитого, він пересатв мені подобатися!

— Пане меценасе, ви мені снилися, що ми говорили про процес, який я маю. І ви радили мені заключити угоду, а я так і зробив.

Адвокат: То ви дуже розумно зробили, що послухали моєї ради. За це мені належиться пятнацять долярів.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

І ВЕЛИКИМ ҐАЗЕТАМ ПРИГОДИ ТРАПЛЯЮТЬСЯ.

Великій щоденній ґазеті „Ню Йорк Таймс" трапилася в середу цікава ґазетярська пригода, що ілюструє умовини, серед яких видається ґазету й серед яких, не зважаючи на найкращу волю, робиться помилки.

Як кожна велика щоденна ґазета, „Ню Йорк Таймс" має кілька видань. У перших виданнях числа з середи появилася вістка про віче, "влаштоване приятелями Троцького в салі Гіподрому в Ню Йорку, а з тої вістки виходило, хоч не зовсім ясно, що Троцький говорив з Мексика на віче телефоном. Зате останні видання тої самої ґазети подавали, що Троцький на віче телефоном не говорив, але ґазети знають, що він мав говорити, бо вони дістали наперед текст цеї промови, яку Троцький збирався виголошувати на вічу.

Отже ґазета написала новинку про віче наперед, ще до відбуття цього віча, і пустила її так, начеб Троцький справді на вічу телефоном промовляв. Вже по пущенню в світ перших видань редакція відкрила, що Троцький говорити не буде, і подала в дальші видання факти про те, чому Троцький не говорив.

Не зважаючи на те, що читачі перших видань мали фальшиві інформації, чи можна дуже винувати часопис за цю містифікацію?

НАРОДНЯ ВДАЧА.

Отто Д. Толишос, заграничний кореспондент „Ню Йорк Таймсу", що пише від кількох днів предовжені статті з Варшави про положення жидів у Польщі, пише між іншим про відношення між жидами й польськими селянами:

„Селяни живуть із жидами в певного роду взаїмній погорді до себе: селяни дивляться згори на жидів, бо жиди не мають землі; а жиди дивляться згори на селянина, бо селянин не вміє робити грошей".

Він каже, що довгі, від віків тревають звички вкорінюються в кожнім народі так, що їх потім тяжко викорінити.

З ЧОГО РОБЛЯТЬ БІЗНЕС.

До чого доводить, наприклад, вміння робити гроші, ілюструє американська повість з жидівського життя, що появилася недавно в Америці під заголовком: "The Upps of Suffolk Street".

Авторка цеї повісти представляє родину жидівського посередника в подружжю, так званого „шатхена". Є це чисто жидівський тип. Це чоловік, що займається посередництвом у подружжі, себто сватанням, професійно. Він з того живе, бо за кожне посередництво, сватання, він побирає заплату.

Як звісно, посередництво в заключуванні подруж знають і інші народи. Є воно загально відоме серед селян майже всіх народів. Одначе сват правильно за своє сватання заплати не бере. Він має за це певні почести на весіллю, перед весіллям і по весіллю. Його часто гостять, але аж як він зробить своє діло. Бувають деколи люди, що вміють сватати, одначе селянин свативство не трактує як бізнес. Він уважав би це нижче своєї господарської чести взяти за сватання гроші.

Тому цікаво було б знати, звідки взялась у виставленій Авраменком фільмі „Наталка Полтавка" цей тип сватальника, що за своє сватування не тільки наперед горівку пе, але й ще заплату бере?

ПО ПАНСЬКИ.

У нюйорських ґазетах появилось оголошення одної модної крамниці для жінок, що представляє найновіше жіноче одіння для літниці.

На оголошенні є теж фотографія жінки в штанах. Оголошення каже, що це фотографія одної англійської шляхтянки.

Видно фірма думає, що в демократичній Америці жінки ходять слідами англійської аристократії.

ХВАЛИ МЕНЕ, РОТЕ.

Відомий американський письменник Гаролд Е. Стернс, котрий жив довгі роки в Парижі, вернувшись до Америки й розглянувшись по ній, написав книжку про Америку, в котрій поставив собі важливе завдання переоцінити Америку.

У цій книжці Стернс говорить багато гарних річей про Америку. Мовляв, усе тут в Америці гарне: державний устрій, політика, література, шкільництво, штука, навіть музика, архітектура, і так далі.

Критики не мають нічого до книжки Стернсові за його похвали Америки. Вони навіть люблять деякі уступи з книжки, бо автор пише цікаво, відважно й до речі. Але закидують йому одне: мовляв, усі похвали це по більшій части радше штучно зложена оборона, ніж тверезий і пожиточний розгляд. „Це оборона, написана тим найбільше пристрасним оборонцем, свіжо наверненим прихильником".

Хто занадто боронить якусь справу, той показує, що в ньому ще осталося багато сумнівів, які він уважає за відповідне поборoти.

ЧИ ЦЕ ВИДНО, ЧИ ЦЕ БАЖАЛОСЬ БИ БАЧИТИ?

Інші критики закидують Стернсові, що Америка не є така, якою він її представляє.

Одначе притому вони не закидують Стернсові охоти брехати: ні, він тільки бачив Америку такою, якою він хотів би її бачити.

Отже Стернс немовби хорий на таке помішання ума, що каже йому бачити в рідним краю такі річи, які йому бажалось би бачити. Він щось як та мати, котрої дитина всім людям як сова, а їй — як сокіл.

ЧИ ПРАВДА?

Пише Толишос:

„Представники жидів кажуть, що польський селянин не лише не має таланту до торговлі, але й не має до неї нахилу, бо він справді хоче землі".

Чи справді селянин у Польщі є такий, за якого його мають жидівські представники, чи може жидівські представники бачать його таким, яким він відповідав би жидівським інтересам?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧИ ОКИДУВАННЯ БОЛОТОМ НАРОДНІХ ПРАЦІВНИКІВ — ЦЕ КРИТИКА?

Цілком припадково попались мені в руки два числа „Січового Клича", тобто органу організації Чорноморської Січи в Америці. Одно число, мабуть оказове, передали мені 31 січня ц. р. наші громадяни, а друге прислав мені „хтось" у перепасці почтою.

Як би той „хтось", що прислав мені те друге число, не був попідкреслював синім олівцем деяких „статтей" та заголовків, то я не був би звернув на нього особливої уваги. бо вже перше число цеї ґазетки, яке мені попало в руки, виказувало повну неграмотність видавців. Позатим у мене є повно краєвих часописів і наших американських, отже й без цього є що читати. Та цей „хтось" попідкреслював деякі „статті", а навіть біля деяких місць поставив великі знаки питання, неначе питався мене, що я про них думаю. От тому я завзявся і таки прочитав ціле число „Січового Клича" з січня 1937 року. Щож я там вичитав?

Ціле число — це „критика", себто напасть. „Критикують" редактори цеї ґазетки всіх і вся. В наклепі „Провідник Американської України", яку підписав якийсь П. Волошин, (а хто він, легко пізнати по московськім способі писання), є поміщений у формі „життєпису" одного з наших народніх працівників такий обскурний і бруковий напад, якого на мою скромну гадку посоромиласяб помістити навіть найпоганішого сорту чорносотенна ґазета. Кожний, хто має бодай дрібку культури і чести, мусить червоніти зі стиду, читаючи цю московську лайку, писану ніби в українській ґазеті. Такого бруду ще не було в американській Україні за моєї памяти, хоч добре знаю наше громадське життя від кількох десятків літ. Автор згаданої „статті", що скрився під іменем „П. Волошина", поліз зі своїми брудними ходаками в приватне життя людини і в чисто хуліґанський спосіб взявся шкалювати навіть батька і матір, що вже давно в гробі. Чогось подібного ще в нас не було!

В тій самій ґазетці є ще поміщений допис бувшого члена У. Н. Союзу, Михайла Кациловського, під наголовком „Відповідь і запит". Тут знов накинувся цей „критик" мокрим рядном на „Свободу" і її редакторів, на минулу конвенцію У. Н. Союзу, а далі згадує за „процеси", „марнування публичного гроша"; згадує про якихось „воробців, що цвіркають" одним словом: плете небилиці, без ладу і порядку. І це малоб викликати серед українського загалу якесь підозріння і підорвати довіря до наших громадських провідників та викликати в нашій суспільности анархію і мутну воду?

На 11-тій сторінці тогож самого числа „Січового Клича" є ще одна напаслива „стаття", підписана якимось „Е. Хріном"; а далі ще одна „стаття", що своїм брудом не уступає попереднім, а затитулована: „Те, чого не напише „Свобода". Тут автор знов обкидає болотом „Свободу" і її редакторів, У. Н. Союз і його урядників, конґрес Обєднання, Орґанізацію наших націоналістів в Америці і її управу; далі зачеплено якусь „комісію матку", поплакано в фарисейський спосіб над нашою молоддю в Америці, зачеплено низку інших народніх працівників, закидаючи декому з них залицяння до большевиків і приналежність до якоїсь „жидівської спілки" і т. п. Ось так, поминаючи бруд і хамську лайку, намішано там стільки гороху з капустою, що звичайний читач і з дива не вийде, як могли появитися друком такі нісенітниці і така очевидна брехня. У всіх тих „статтях" видно якусь скриту руку, що ще не позбулася не тільки московського стилю, але й московського хамства. А до цього прилучилася ще й „малопольська культура" — вуличне матіркування.

Критика це розріжнювання якогось злого діла чи злої прикмети від доброго діла чи доброї прикмети. Коли дана критика є здоровою себто коли вона не є опертою на якомусь фалші, а на добрій волі і розумінню предмету, то така критика все будує і через те приносить користь. Здорова і чесна критика мусить бути оперта не на здогадах, не на хоробливих підозріннях чи злобі, тільки на фактах і цифрах. Коли критика є вислідом глибокого і всесторонього передумання, коли вона спирається на дійсному стані якоїсь річи чи справи, а передовсім, коли вона оперта на добрій волі, себто на широку бажанню поліпшити дану річ чи загрожену справу, то така критика є завше пожадана.

Та коли хтось береться критикувати інших, маючи на думці виключно свої особисті користи чи порахунки, і з тим лізе публично в часопис, де в вуличний спосіб оплюгавлює противника, не подаючи ніяких конкретних фактів, то це, по мойому, не критика, тільки егоїстичний і шкідливий блахман, а сам „критик" не є нічим іншим тільки шкідником і демагогом...

Коли отже тим панам від „Січового Клича" справді йде про якусь ідею, як це вони заявляють; себто, коли їм справді йде про загальне добро, про користь наших визвольних змагань, тут в Америці і на рідних землях України, то хай вони не ховаються мов труси в мушлю слимаків, але хай виплинуть уже раз зі своєю програмою праці на чисту воду і хай скажуть, що вони дотепер робили і що хочуть робити. Хай не закриваються ніякими анонімами за параван „січової ідеї", а хай відповідять виразно і пристойно, чому вони присвячують 90% місця в своїй ґазеті оплюгавлюванню провідних народних працівників та розвалюванню націоналістичних організацій, а лиш 10%, мов за напасть, справжнім ворогам українського народу.

Хай панове з „Січового Клича" перестануть деморалізувати своєю некультурністю і нахабством молодь. Хай не насміхаються з наших бідних батьків чи матерей, чи вони з Виткова, чи з якого іншого села, чи міста; чи вони селяни, чи шевці, ковалі, боднарі, бо ті чорнороби серед найбільшої нужди здобувалися нераз ще й на те, щоб дітей своїх до шкіл слати. І якраз завдяки їм ми маємо тепер дрібку освічених своїх людей. Тому даймо їм за це хоч можність спокійно в гробах спочити. Бо інакше не будемо мати права зачисляти себе до людей культурних і цивілізованих.

Михайло Беля,
Асторія, Н. Й.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

КЕМПБЕЛ, О.

На Рідну Школу.

Комітет української місцевої школи при від. 218 У. Н. Союзу переслав через Обєднання з коляди $10 на Рідну Школу. Колядою занявся С. Мельник зі шкільними дітьми. Разом заколядовано $21.75, з чого $10 вислано на Рідну Школу, а $11.75 осталося на видатки місцевої школи.

Михайло Ткачишин.

СЛИКВІЛ, ПА.

Коляда на народні цілі.

І наша громада не забуває за поневолених братів і сестер у Рідним Краю та старається при кожній нагоді помогти їм. Цього року з коляди призначено $15 на Рідну Шкому і $10 на інвалідів. Разом вислано $25 через Обєднання. Колядою занялись В. Буртик, Я. Бурляк і Т. Шеліґа.

Теодор Шеліґа.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

На визвольну боротьбу.

В неділю, 24. січня, відбулася забава, яку влаштували приятелі й знайомі зовсім несподівано для гром. Миколи й Варвари Кіт з нагоди 15-ліття їх подружого життя. Гром. Кіт є діяльним членом від. 220 У. Н. Союзу, а також від. 46 ОДВУ. Підчас забави приявні гості не забули за Рідний Край та зложили $7.50 на визвольну боротьбу. Гроші вислано через Обєднання.

В. С.

Ріжниця.

— То цікаве, в мене маляр на вималювання мешкання потребував трьох днів, а в пані за один день був готовий?!

— Це нічого дивного: моя служниця має вже сорок третій рік, а панина дівчина має щойно деватнацятий рік!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76, повідомляє своїх членів, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, зараз по Сл. Божій, у церковній галі, 37 Мортон ул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження, як рівнож буде вибір делеґатів на конвенцію У. Н. Союзу. На річних зборах минулого місяця вибрано майже той самий уряд, що був минулого року. — Іван Лисак, фін. секр.

ГВАЙТСТОВН, Н. Й. Тов. Просвіта, від. 129, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в годині 8-мій ввечір, в домі М. Дзярського, 146-22 — 22-га евеня. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Не приявний член заплатить кару згідно зо статутом. — М. Дзярський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 371, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в годині 8-мій ввечір, в гали церковній, 49-51 Бікон ул. Обовязком кожного члена і членниці є прийти на ці збори. Буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. Довгуючі члени мають вирівняти свої вкладки. — Іван Тарнавський, предс.; Олекса Шумський, секр.-кас.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 220, повідомляє своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в годині 7:30 ввечір. Просимо прийти численніше як звичайно, бо буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. — В. Саган, предс.; Г. Гаврилюк, кас.; П. Жовнірчак, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Українська Січ, від. 282, подає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, в гдоині 3-тій пополудні, в У. Н. Домі. Обовязком кожного члена і членкці є явитись точно на час, бо маємо важні справи до порішення, як рівнож буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. Також заявляється рішучо, щоби на збори явились урядники, як увійшли на цей рік до уряду і зложили присягу. В противнім разі будуть карані згідно зо статутом У. Н. Союзу. Члени повинні сплачувати свої залеглости по части так, як було рішено м. року в реформі товареській. — І. Пігуляк, гол.; Г. Туркевич, секр. рек.; І. Каменюк, секр. фін.; В. Осухівський, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Українське Запомогове Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Кожний член обовязково має бути приявний на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Тікети на баль, котрий має відбутися, кожний член має забрати на цих зборах. Нових членів приведіть на час. Рівнож, хто іще не вписав дітей до У. Н. С., нехай негайно це зробить. Не приявний член буде відповідальний згідно зо статутом. — Д. Костишин.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Свобода, від. 194, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в годині 8-мій ввечір, під ч. 568 — 9-та евеня. Просимо прийти, бо маємо важні справи. Повідомляємо членів, що від. 194 злучується з від. 26. На зборах буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. — А. Одальський, предс.; С. Гнатишин, секр.

ВЕСТБУРИ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в годині 8-мій ввечір, в домі гр. Івана Агреста. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо багато важних справ до полагодження. На цих зборах буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. — К. Дідух, секр.

БРОНКС, Н. Й. Тов. Згода, від. 210, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, в годині 2-гій пополудні, в гали Демократ. Клюбу, 2861 Істерн Булвард. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. На цих зборах буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. — Лука Кіндрись, пр.; Теодор Давидів, кас.; Іван Франко, секр.

БАЛТІМОР, МД. Бр. св. Тройці, від. 320, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі. На ті збори повинні прийти всі члени, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. Кожний член і членкця мають голос у виборі делеґата, тому всі на збори, щоб вибрати делеґата, котрий є відповідний і заслугує на вибір з нашого відділу. — Т. Тарас, предс.; Гр. Іванович, секр.; М. Крюк, кас.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

З весілля стрільця на визвольну боротьбу.

Михайло Кебусь, родом із Пікулич, та панна Анна Сташко, родом з села Псари, піблалися дня 31. січня в українській православній церкві в Нюарку, а тайни подружжя довершив о. д-р В. Клодницький. Молодята спавляли гучне весілля в галі Укр. Нар. Дому в Елизабет. Гостей було багато, а між ними було кількох членів Укр. Гал. Армії.

Після весільних церемоній о. д-р Клодницький виголосив промову, в якій підкреслив взірцеве поведення п. М. Кебуся в рядах Гал. Армії підчас визвольної боротьби в р.р. 1918—1920. Бажаючи молодятам щастя і многих літ, попросив гостей про збірку на визвольну боротьбу. Присутні з радістю зложили $19.69. Жертводавцями по $1 були: М. Кебусь, Анна Кебусь, І. Біловус, В. Сташко, В. Кардаш, М. Крайц, п. Сімсон, Сташко, Я. Гаврилюк, А. Хомяк, панна Безкоровайна, А. Крайц, І. Круцляк; по 50 ц.: о. д-р Клодницький, Й. Буката; дрібними жертвами $5.69, що разом виносить $19.69. Гроші переслано до краю через Обєднання.

Присутній.

До заведення для божевільних привезли пацієнта. Два послугачі випроваджують його із каритки, він шарпається і кричить:

— Пустіть мене! Я не варят! Це помилка!

— Пане, — пробує успокоїти його послугач — чому ви вириваєтеся? Коли ви маєте здоровий розум, то ви повинні зрозуміти, що ви варят!